

Keuruun kaupunki
Keurusselän ympäristönsuojelujaos
Multiantie 1
42700 KEURUU

Viite

Vastinepyyntö 7.6.2010, Keurusselän ympäristönsuojelujaoksen päätös 29.4.2010 §, Dnro 349/11.01.00/2010 sähköposti 27.5.2010

VASTINE ERKKI LAAKSON VALITUKSESTA ELÄINSUOJAN YMPÄRISTÖLUPA-ASIASSA

Valittajan vaatimukset

- 1) Erkki Laakso vaatii muutosta yllä mainittuun ympäristölupaan ja sen määräyksiin. Ensisijaisesti hän vaatii lupapäätöksen kumoamista, koska hänen mielestään kyseessä on ns. vanha toiminto, joka ei tarvitse ympäristölupaa.

Vastine: ELY-keskuksen käsityksen mukaan ympäristölupa on ollut tarpeen sen vuoksi, että tilalla on tapahtunut olennainen muutos, joka käsittää eläinsuojan laajentamisen sekä maneesin rakentamisen. Keski-Suomen ympäristökeskus on antanut luvan tarpeesta lausunnon 20.12.2005 toiminnanharjoittajalle (liite 1). Ympäristölupa olisi pitänyt hakea ennen maneesin rakentamista ja tallin laajentamista. Koska lupaa ei kuitenkaan ole haettu etukäteen, on se ELY-keskuksen käsityksen mukaan haettava jo toteutettuun muutokseen.

Lisäksi ELY-keskus toteaa, että eläinsuoja sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä (I-luokka) Lintusyrjänharjun pohjavesialueella. Tästä syystä ja erityisesti YSL 8 §:ään viitaten sekä YSA 1 § 2 momentin perusteella mahdollisesti aiheutuvan pohjaveden pilaantumisvaaran vuoksi hevostallin ympäristöluvitus on tarpeen, vaikka hevosten määrä on alle 60 hevosta.

- 2) Mikäli lupaa ei voida kumota, Erkki Laakso vaatii huojennusta seuraaviin ehtoihin:

Lupamääräys 2 tulee poistaa. Lupamääräyksen mukaan "Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa luotettava selvitys toiminnasta aiheutuvan nitraatin kulkeutumisesta pohjaveteen lupaviranomaiselle sekä Keski-Suomen ELY-keskukselle. Selvityksessä tulee esittää myös toimenpiteet, joilla pohjaveden pilaantuminen voidaan estää. Selvityksessä tekijän täytyy olla asiaan hyvin perehtynyt ja selvitys täytyy tehdä ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla".

Vastine: Keski-Suomen ELY-keskus katsoo, että toiminnanharjoittajan tulee toimittaa luotettava selvitys hevostallin toiminnasta aiheutuvan nitraatin kulkeutumisesta pohjaveteen. Selvityksessä tulee esittää myös ne suojaustoimenpiteet, joilla pohjaveden pilaantuminen estetään. Selvityksestä on käytävä ilmi lannan varastoinnista, lannan levityksestä, eläinten laiduntamisesta ja talviaikaisesta jaloittelusta sekä maneesin käytöstä mahdollisesti aiheutuva kuormitus. Selvityksen esittäminen pelkästään lannan levityksestä aiheutuvasta kuormituksesta ei riitä.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan Laakson tilalla kuormitusta pohjavesiin voi aiheutua mm. lannan varastoinnista, lannan levityksestä, eläinten laiduntamisesta ja talviaikaisesta jaloittelusta ja mahdollisesti myös maneesin käytöstä. Lupamääräyksellä tulee varmistaa, että toiminnasta ei aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa.

Lupamääräys 9 tulee poistaa, koska se koskee määräyksiä säilörehun käsittelystä eikä tilalla käsitellä säilörehua lainkaan.

Vastine: Lupamääräys voidaan poistaa, koska säilörehua ei varastoida eikä käsitellä tilalla.

Lupamääräys 10 tulee poistaa, koska vastaavaa määräystä laidunalueen aitaamisesta pintavesistä ei ole samalla alueella vaadittu muilta toiminnanharjoittajilta. Erkki Laakson laitumet ovat kasvipeitteisiä ja kasvukauden ulkopuolelle ajoittuva jaloittelu tapahtuu vain pienellä alueella.

Vastine: Asunnan koskireitti on Tarhian jälkeen Keurusselän virtavesikalujen merkittävin elinalue. Alue on kuitenkin voimakkaasti taantunut vanhojen veden- ja maankäyttömuotojen vuoksi. Siksi Keski-Suomen ympäristökeskus on laatinut TE-keskuksen tilauksesta reitin virtavesien kunnostussuunnitelman. Tavanomaisten uomaratkaisujen lisäksi siinä korostettiin Kalmakosken kalatien sekä jokiveden vesiensuojelukysymyksiä. Hanke tullaan toteuttamaan lähitulevaisuudessa.

Asunnan reitin alaosan eli Hoskarinjoen osalta oleellinen kysymys on Ponilaakson hevostilan toimien saattaminen ympäristöllisesti kestäväälle pohjalle. Pohjavesivaikutusten lisäksi tilan toimilla on merkittävä vaikutus myös pintaveden laatuun, vaelluskalojen nousu-uomaan Keurusselästä sekä Keurusselän itäisen lahtialueen virkistyskäyttöön.

Keski-Suomen ELY-keskuksen käsityksen mukaan hevosten ympärivuotisesta jaloittelusta maapohjaisilla tarha-alueilla aiheutuu riski sekä pinta- että pohjaveden laadulle. Hevosten jaloittelualueiden hoitoon tulee kiinnittää erityistä huomiota. Vesiensuojeluyistä hevosten jaloittelu- ja laidunalue tulee aidata siten, että Hoskarinjoen varrelle jätetään vähintään 10 metriä leveä suojavyöhyke vesistön kuormituksen vähentämiseksi. Suojavyöhyke tulee ulottaa koko uomarannan pituudelle ja vyöhykettä tulisi käyttää vain rehun korjaamiseen.

Oheisten valokuvien (liite 2, valokuvia Hoskarinjoen varrelta) perusteella voidaan päätellä millaisia ympäristövaikutuksia hevosten laiduntamisesta ja jaloittelusta rantaniityllä aiheutuu. Hevosten laiduntaminen eroosioherkällä tulvaniityllä ilman aitauksia ja maaston kulumista estäviä suojavyöhykkeitä, ei ole vesiensuojelullisesti kestävää eikä myöskään itse tilan kannalta järkevää. Eläinten laiduntaminen ja juominen aivan jokirannassa kasvattaa oleellisesti maa-aineksen ja ravinteiden huuhtoutumisalttiutta. Huuhtoutuva sedimentti peittää alapuolen uoma- ja lahtialueita vähentäen alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia samentumis- ja rehevöitymishaitan vuoksi.

Lupamääräys 13 tulee poistaa, koska siinä on vaadittu tekemään selvitys tilan jätevesien käsittelystä. Laakso huomauttaa, että tilalla on pullokaivot.

Vastine: Ely- keskuksen näkemyksen mukaan lupamääräys 13 ei ole tarpeen, koska jätevesien käsittelytekniikan osalta pullokaivot vastaavat lainsäädännössä ja hallintokäytännössä asetettuja parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksia.

Lupamääräystä 16 tulee muuttaa siten, että pohjaveden laaduntarkkailussa vaaditaan vain yksi näyte vuodessa.

Vastine: Keski-Suomen ELY-keskus katsoo, että koska eläinsuojat sijaitsevat ja myös lannan varastointi tapahtuu pohjavesialueella, tulee lupaviranomaisen asettaa pohjaveden tarkkailuvelvoite toiminnanharjoittajalle. Satunnaisvaihteluiden vuoksi vesinäytteet tulee ottaa vähintään kaksi kertaa vuodessa. Eläinsuojan sekä eläinten jaloittelu- ja laidunalueen sijainnista tulvaniityllä aiheutuu ainehuuhtoumia sekä hevosten ulosteiden ja eritteiden huuhtoutumista alapuoliseen vesistöön kaikkine oheishaittoineen.

Yhteenveto:

Edellä esitetyn perusteella ja viitaten lisäksi asiassa aikaisemmin annettuun (Keski-Suomen ympäristökeskuksen antamaan) lausuntoon, ELY-keskus toteaa, että valituksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden perusteella luvan voimassaoloaikaa tai muita lupamääräyksiä kuin nro:t 9 ja 13 tulisi muuttaa.

ELY-keskus katsoo, että lupa voidaan myöntää määräaikaiseksi, korkeintaan 31.12.2015 saakka. Toiminnan ympäristövaikutuksista vasta luvan voimassaoloaikana saatavien tietojen perusteella voidaan arvioida mahdollisuudet eläinsuojatoiminnan luvittamiseen jatkossa. Otettaessa huomioon ympäristöoikeudellinen varovaisuusperiaate sekä haitallisten ympäristövaikutusten estäminen ja eläinsuojan sijainti tärkeällä pohjavesialueella sekä sen jaloittelu- ja laidunalueiden sijainti tulvaherkillä alueilla, esitetylle luvan määräaikaisuudelle on olemassa selvät perusteet.

Ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan pohjaveden pilaaminen on kielletty. Ympäristönsuojelulain 42 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa esim. pohjaveden pilaantumisvaaraa.

Ympäristönsuojelupäällikkö

Hannele Yli-Kauppila

Tarkastaja

Harri Liukkonen

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet ympäristölakimies Elina Linnove, kalabiologi Anssi Eloranta ja tarkastaja Raija Rekonen.

LIITTEET

1. Lausunto tallin laajentamisesta ja maneesin rakentamisesta
2. Valokuvia Hoskarinjoen varrelta